

KRISTINESTAD
KRISTIINANKAUPUNKI

KRISTINESTADS PRINCIPER FÖR SKOLSKUTS

I kraft fr.o.m. 1.8.2025

Godkänd i Svenskspråkiga utbildningsnämnden 10.4.2025 §43

Dessa principer ersätter tidigare principer för skolskjutsar.

Inledning

Målet är att ordna skolskjutsarna i Kristinestad på ett fungerande, tryggt och kostnadseffektivt sätt. Detta dokument innehåller de principer enligt vilka skolskjuts beviljas i Kristinestad. Principerna för skolskjuts ska fungera som stöd för de tjänsteinnehavare och nämnden som beslutar om skolskjutsarna. Principerna ger också information åt trafikanterna som sköter skolskjutsarna samt elevernas vårdnadshavare.

Rätt till skolskjuts

Lagen om grundläggande utbildning § 32 Skolresor

En elev i grundläggande utbildning eller påbyggnadsundervisning som har längre än fem kilometer till skolan har rätt till fri transport. En elev i förskoleundervisning, som har längre än fem kilometer från hemmet till förskoleundervisningen eller från sådan dagvård som avses i lagen om barndagvård till förskoleundervisningen, har rätt till fri transport hemifrån direkt till förskoleundervisningen eller från dagvården till förskoleundervisningen och från förskoleundervisningen hem eller till dagvården. En elev i grundläggande utbildning, påbyggnadsundervisning eller förskoleundervisning har rätt till fri transport också när den väg som avses ovan med beaktande av hans eller hennes ålder eller andra omständigheter är alltför svår, ansträngande eller farlig. Ett alternativ till fri transport är ett tillräckligt understöd för transport eller ledsagande. (19.12.2003/1139)

Elevens dagliga skolresa som ordnas enligt 1 mom. får med väntetider inberäknade ta högst två och en halv timme i anspråk. Om eleven när läsåret börjar har fyllt 13 år, får skolresan ta högst tre timmar i anspråk. (24.6.2010/642)

Om en elev antas till någon annan skola eller plats för undervisningen än den som avses i 6 § 2 mom., kan såsom villkor för antagningen ställas att vårdnadshavaren svarar för de kostnader som transporten eller ledsagningen medför. Därutöver, om ett barn som får förskoleundervisning deltar i småbarnspedagogik som avses i lagen om barndagvård § 11 c, har den som ordnar undervisningen rätt att förutsätta att barnets vårdnadshavare svarar för de kostnader som orsakas av transporten eller ledsagningen mellan platsen för småbarnspedagogiken och platsen för förskoleundervisningen. (8.4.2011/324)

Elever som väntar på transport ska ha möjlighet till handledd sysselsättning.

Specialförmåner i Kristinestad

Kristinestad beviljar avgiftsfri skolskjuts avvikande från lagen enligt följande

- ✓ förskoleelever och elever i årskurserna **1–3** då skolresan är längre än **3 km**.
 - ✓ för elever i årskurserna **4–9** då skolresan är längre än **4 km**.
-

Ansökan om skolskjuts

För nya elever görs ansökan om skolskjuts i samband med anmälningen till skolan och för förskoleelever i samband med anmälningen till förskolan.

Mätning av skolvägens längd

Skolvägens längd mäts längs den kortaste vägen som är framkomlig och i allmän användning medräknat enskilda vägar som får bidrag av staden, från hemporten till skolporten. Om eleven kan använda en väg som är avsedd för gång, lätt eller biltrafik anses skolresan vara den kortaste rutten längs vilken eleven kan färdas och följa trafikreglerna. Enligt lagen mäts skolvägen från hemporten till skolporten, inte från gårdsplanen till skolgården. Detta betyder i praktiken tomtgränserna eller hemgårdens vägsbälte. Skolvägen mäts med ett dataprogram. Vid oklara fall eller gränsfall görs även en mätning av skolvägen.

Undantag till rätten till skolskjuts

En elev i grundläggande utbildning, påbyggnadsundervisning eller förskoleundervisning har rätt till fri transport också när den väg som avses ovan med beaktande av hans eller hennes ålder eller andra omständigheter är alltför svår, ansträngande eller farlig.

Ett alternativ till fri transport är ett tillräckligt understöd för transport eller ledsagande. Om vårdnadshavarna vill hänvisa till en sådan exceptionell rätt till skolskjuts, ska de ansöka om skolskjuts med motiveringar och tilläggsutredningar senast i slutet av maj det läsår som föregår året för vilket man anhåller om elevtransport. Till ansökan ska även bifogas sakkunnigutlåtanden (t.ex. specialläkarutlåtande eller skolpsykologens utlåtande). Sakkunnigutlåtanden ska lämnas in varje år på nytt.

Då det gäller skolresans trygghet används KOULULIITU-programmets kriterier för bedömning av skolvägens farlighet. KOULULIITU som utarbetats med hjälp av finansiering från Kommunikationsministeriet, Vägförvaltningen och Kommunförbundet är ett program med vilket man med hjälp av olika variabler kan bedöma skolvägens trygghet. Variabler som mäts är t.ex. trafikmängd, hastighetsbegränsningar, belysning och vägens bredd.

Skolvägens trygghet som fastställs med hjälp av programmet kontrolleras varje år. Ansökan och beslut om skolskjutsar som beviljas på basen av farlig väg görs för ett år åt gången. Bedömning av skolvägens farlighet utförs av skolbyrån som gör bedömningen med hjälp av KOULULIITU-programmet (skolvägarnas trafiksäkerhet).

Vid oklara fall fattas beslutet om skolskjuts av bildningsdirektören.

Kortvarig skolskjuts på grund av skada beviljas endast för den tid som behovet gäller enligt läkarintyget.

Om barnet bor på två olika adresser

Om barnets vårdnadshavare har gemensam vårdnad och de bor på olika adresser, är barnets hem på den adressen där hen är skriven. Transport ordnas undantagsvis också från/till en annan adress som ett pilotår under läsåret 2025–2026. Vårdnadshavarna ska i god tid meddela behovet av transport till skolbyrån, och en vecka/vecka-lösning rekommenderas. Transporten ordnas inom ramen för de befintliga skolskjutsarna. Nämnden fattar beslut om en eventuell fortsättning av försöket, och vi följer upp dess funktion samt de merkostnader det medför. Om barnet flyttar till en annan skolas område mitt under läsåret, har hen rätt till att fortsätta gå i samma skola, men då ansvarar vårdnadshavaren för transporten. Att barnet tillfälligt bor på någon annan adress p.g.a. tillfälliga boendelösningar eller resa berättigar inte heller till skolskjuts.

Avståndet mellan hemmet och hållplatsen

I Kristinestad följs principer för främjande av hälsa. Alla skolskjutselever går i regel en del av sin skolväg till transportrutten. Rutterna planeras som helheter med beaktande av funktionella och ekonomiska förutsättningar samt elevens behov av skolskjuts. Därmed har eleverna olika lång väg att gå till transportrutten. Kommunen har dock definierat maximiavståndet mellan hemmet och hållplatsen. Maximiavståndet från hemmet till bilens körrutt är 1 km för förskoleelever, 2 km för elever i åk 1–2, 3 km för elever i åk 3–6 och 3 km för högstadie/gymnasie-elever.

Eleven hämtas inte hemifrån med skoltaxi, utan från en hållplats som "är bäst" med tanke på en trygg körväg. Hållplatserna ligger vid vägkorsningar och hållplatsområden.

Ordnande av skolskjuts

Undervisningsanordnaren planerar skolskjutsarna med beaktande av lagstiftningen.

Transportformen kan vara antingen buss eller taxi, och ibland även en kombination av dessa då eleven måste byta bil på en bestämd plats. Vårdnadshavaren kan själv inte beställa skolskjutsen eller ändra körrutten.

Huvudprincipen är att skolskjutsarna ordnas med det förmånligaste fordonet (buss) och att påstigning sker vid huvudväg. Om transporten ordnas med en taxi, sker påstigningen från bestämda uppsamlingsplatser. (Eleven kan också utifrån särskilda grunder skjutas till skolan av vårdnadshavaren och då tillämpas en ersättning som baserar sig på gängse reseersättning enligt kollektivavtalet.)

Skoltransporterna är ordnade så att de i mån av möjlighet betjänar elever från flera klasser och skolor.

Bilens körrutt ska väljas så att de som skjutas inte behöver korsa körbanan i onödan då de stiger på eller av bilen. Chauffören ska undvika att backa fordonet på uppsamlingsplatserna. Ifall chauffören ändå är tvungen att backa bör särskild försiktighet iakttas.

Bilen som skjutsar skoleleverna får ha en hastighet om högst 80 km/h. Eleverna och chauffören ska använda säkerhetsbälte.

Kristinestads stad ger trafikanten en undertecknad förteckning över de elever som är berättigade till skolskjuts med anteckning om namn, skolstadium och -form. Förteckningen ska finnas i bilen. Då det gäller skolskjutsar som ordnas enligt lagen om grundläggande utbildning är elevförteckningen den enda officiella förteckningen som täcker ansvaret.

Information om rätten till skolskjuts

Målet är att eleven ska få information om rätten till skolskjuts för följande läsår vid slutet av det föregående läsåret.

Byte av närskola

Nämnden bestämmer närskolan för respektive elev. Om vårdnadshavarna vill att eleven går i en annan skola än den som anvisats för eleven, ansvarar vårdnadshavaren för eventuella transportkostnaderna. Detta gäller i huvudsak även i de fall att eleven hade haft rätt till skolskjuts till den närskola som ursprungligen anvisats för eleven. Kristinestad ersätter inte transportkostnader för en elev som bor i Kristinestad men går i skolan på en annan ort utan särskilda skäl.

Skjuts för elever i morgon- och eftermiddagsverksamhet

De elever som deltar i morgon- eller eftermiddagsverksamhet har enligt lagen ingen subjektiv rätt till transport. Vårdnadshavaren ansvarar för transporterna till och från morgon- och eftermiddagsverksamheten. Om en elev går till skolan från dagvårdsplatsen ansvarar vårdnadshavaren för transportkostnaderna. Bildningsdirektören kan dock bevilja eleven rätt att använda skolskjuts från eftermiddagsvården till hemmet eller från hemmet till morgonvården på särskilda grunder.

Transport av andra passagerare

Kristinestad ordnar skolskjuts endast för de elever som enligt lagen eller en specialförmån som beviljats av kommunen har rätt till skolskjuts.

Bestämmelser om skolskjuts

I skolskjutsärenden tillämpas förordningen om belastning och säkerhetsarrangemang vid transport av skolelever och barn i dagvård. Under skjutsarna ska alla elever använda säkerhetsbälte. I en buss eller taxi kan transporteras högst så många passagerare som det registrerade antalet sittplatser i fordonet tillåter. Förordningen tillämpas inte på alla turer inom reguljär busstrafik, på vilka tillämpas vägtrafiklagens bestämmelser.

Uppförande under skolskjutsen

Eleven ska vara i tid på avhämtningsplatsen, för chauffören behöver inte vänta på elever som är försenade. Skolskjutsen kan i sin tur komma till hållplatsen högst 15 minuter efter den överenskomna tidtabellen utan att vara försenad. Om skolskjutsen p.g.a. en oförutsedd händelse inte anländer ska eleven återvända till hemmet och kontakta skolan.

Eleven ska klä sig enligt vädret och förse kläderna med tillräckliga reflexer eller använda reflexväst.

Under skolskjutsen ska både eleverna och chauffören uppföra sig väl. Chauffören har en roll som skolans medfostrare. Hen är också ansvarig för att hålla ordning i bilen så att alla kan resa tryggt. Chauffören ska informera skolan om eventuella mobbningsfall, trakasserier och våld. Eleven/vårdnadshavaren ska i sin tur meddela sin egen lärare om alla problem som anknyter till skolresan. Rektorn är i kontakt med chauffören då det gäller upprätthållande av ordning för sin skolas elever. Rektorerna har ett tjänstemannaansvar för skolskjutsen och byråsekreteraren, tfn +358 505305069, svarar på frågor om de tekniska lösningarna, informationen samt skolskjutsarna.

Vårdnadshavarna är skyldiga att lära sina barn att röra sig tryggt i trafiken och diskutera vad ett gott uppförande i samband med skoltransporten betyder och uppmana sina barn att använda säkerhetsbältet.

Tystnadsplikt och sekretess

- Saker som gäller skolskjutselever eller hens familj får inte berättas för utomstående
- Förteckningarna över skolskjutseleverna är endast avsedda för de chaufförer som kör de ifrågavarande rutterna.
- Chauffören ska inte personligen ta kontakt med eleverna i andra än nödvändiga ärenden som gäller skolskjutsen, och chauffören ska i första hand kontakta vårdnadshavarna.

Chaufförens uppgifter under skolskjutsen

- innan arbetet inleds ska chauffören uppvisa ett straffregisteruttag i enlighet med lagen 504/2002 för arbetsgivaren
- presentera sig då ett nytt läsår börjar
- se till att tidtabellen för skolskjutsen finns med i skolskjutsbilen
- köra skolskjutsrutten enligt tidtabellen
- se till att alla elever använder säkerhetsbälte under hela resan
- meddela om hållplatser för skolskjutseleverna
- stanna bilen så att det är tryggt att stiga på och av bilen
- transportera de motionsredskap som elevernas läsordning förutsätter
- hålla ordning i bilen
- vid problem kontakta både vårdnadshavaren och skolans rektor, eller bildningsväsendet om saken gäller flera skolor
- ge anvisningar till elever som stiger av skolskjutsen
- ha hand om elever som behöver särskild omsorg (t.ex. elever med utvecklingsstörning) så att de kommer fram till mottagande person
- säkerställa att vändplatsen är trygg
- ge sitt telefonnummer till vårdnadshavarna med tanke på eventuella frånvarodagar.

Skolans uppgifter

I samband med anmälningarna till förskolan och skolan sammanställer rektorn en förteckning över de förskoleelever och elever i årskurs 1 som är berättigade till skolskjuts enligt de principer som definierats här. Samtidigt uppdateras uppgifterna om andra skolskjutselever. Föreståndarna och rektorerna är skyldiga att kontrollera att längden på elevernas skolväg följer lagen. På lågstadiet kontrolleras speciellt situationen för de elever som övergår från årskurs 3

till årskurs 4 eftersom kilometergränsen då stiger från tre till fyra kilometer. Skolorna ser till att bildningsväsendet (skolbyrån) har uppdaterade uppgifter om skolskjuts eleverna (nya skolskjuts elever under läsåret och elever vilkas behov av skolskjuts upphör)

Dessutom ska skolan:

- årligen gå igenom skolskjutsreglerna med eleverna och gå igenom vad ett gott uppförande betyder i skoltransporten
- se till att skolan har stabila läsordningar
- se till att elever som behöver särskild omsorg (t.ex. elev med utvecklingsstörning) har en ledsagare som möter eleven vid avstigningen och ledsagar eleven till skolskjutsen
- ordna övervakning eller utrymme vid eventuell väntetid för skolskjutsen
- förmedla information från vårdnadshavarna och eleverna om hur skolskjutsen fungerar för den person som sköter skolskjutsen.

Bildningsväsendets uppgifter

- samarbeta med vårdnadshavarna till elever som får skolskjuts, skolorna och företag som sköter skolskjutsen
- ge tidtabellerna och förteckningen över skolskjuts eleverna till trafikanter som sköter skolskjutsen
- ge råd till vårdnadshavarna angående skolskjutsärenden
- informera om tidtabellerna för skolskjutsarna

Väntetid

Alla elever kan ibland behöva vänta på skolskjutsen. I planeringen strävar man dock efter att behandla alla elever jämnt. Enligt lagen om grundläggande utbildning får elevens dagliga skolresa med väntetider inberäknade ta högst två och en halv timme i anspråk. Om eleven när läsåret börjar har fyllt 13 år, får skolresan ta högst tre timmar i anspråk. För lågstadiel elever ska ordnas möjlighet till övervakad väntetid. (Räknas med i 3 timmar).

Frånvaro

Vårdnadshavarna ska informera trafikanten om elevernas eventuella frånvaro. Om eleven inte regelbundet åker med skolskjuts, ska vårdnadshavarna för en vecka framåt meddela chauffören och skolbyrån de dagar då skolskjuts behövs.

Olycksfall

Skolan bör informeras om olyckshändelser som sker under skolresan så, att skolan kan ge anvisningar för hur man ska agera. Undervisningsanordnarens försäkring gäller också under skolresorna. Skolresan är den rakaste vägen från hemmet till skolan.

Kontaktuppgifter

Bildningsdirektör/direktör för utbildningen +358 403506105

Chefen för småbarnspedagogik +358 405666018

Byråsekreteraren +358 50 5305069
